

---

posted by Willant on 12. august 2010 - 11:58
12.08.2010 - posledná úprava článku.

[Kirándulás Pusztamarótra](#) [1]

[2]

Forrás: Hídlap

Cikk írója: Gábor Éva

Fotók: Hídlap

Esztergomtól nem túl messze, a Gerecse csúcsai között egy különös település nyomaira bukkanhat a túrázó. Aki a méltatlanul kevésbé ismert Pusztamarót választja úti céljául, nemcsak a természetjárásnak hódolhat, hanem megismerheti a magyar történelem egyik legtragikusabb eseményét, Dobozi Mihály legendáját, megtekintheti a török ellen vívott csata áldozatainak emlékművét és a múlt századig lakott település temetőjét, sőt rövid sétával ellátogathat a Serédi-kastélyhoz is. A történelmi emlékhely a kék turistajelzést követve, hosszabb-rövidebb gyalogtúra árán érhető el, de idősek és kisgyermekesek gépkocsival is felkereshetik.

A hely szelleme megérint Pusztamarót a Gerecsei Tájvédelmi Körzet szívében, távol a lakott települések zajától egy idilli hegyi patak melletti erdő tisztásán fekszik, a Súlyomfészek nevű ifjúsági tábor szomszédságában. Az egykori falu legegyszerűbben Bajótról közelíthető meg autóval és gyalogosan egyaránt. A gyalogtúrát választók a településen a kék jelzést követve egy 6 kilométeres kényelmes túra után érkezhetnek meg a völgybe, az autóval érkezőknek pedig Bajna felé haladva egy balra ívelő nagy kanyarban kell figyelniük a Pusztamarót táblát, amely egy rossz minőségű, nehezen járható zúzottköves útra vezet. Innen 4 kilométert kell autózni vagy gyalogolni a célpontig, ahol a történelmi emlékhely mellett esőbeálló, turistapihenő és információs tábla is található. A sajátos hangulatú, békés, mégis szomorú emlékek nyomát a levegőben őrző helyen ma már csak egy apró, gondozott temető utal arra, hogy itt valaha lakott település lehetett. A középkori falu helyén kialakult Pusztamarót a második világháború utáni kitelepítésekig maroknyi sváb anyanyelvű lakosság lakta, majd helyükre bányászokat telepítettek, akik az 1970-es években lassanként beköltöztek a közeli bányásztelepek egyikébe. A megmaradt házak körül ezután úttörőtábor működött, később kulcsosházakként üzemeltek, majd lebontották őket.

A hegyekkel és erdőkkel körülölelt hatalmas ligetes rét méltó környezetet ad a történelmi emlékműnek, amely bemutatja és szimbolizálja a történelmi tragédia korát, okát és áldozatainak hősiességét. Pusztamarót Magyarország kiemelkedő, mégis alig ismert emlékhelye, történelmünk egyik legtragikusabb eseményének helyszíne, ahol a mohácsi csatavesztés után a legnagyobb ellenállásra és a legkegyetlenebb leszámolásra került sor a menekülő magyarok és az országot pusztító törökök között. az ismeretlen nemzeti tragédia A Gerecse lábánál a 13. században feltűnő Marót falu eredetileg a Tardos nemzetségbeli Maróti nemeseké, a 14. században a Bajóti családé lett, majd királyi tulajdonba került, végül Zsigmond király

1388-ban az esztergomi érsekségnek adományozta, az ő birtokukban maradt egészen a 20. századig. Az érsekek a 14. század végén vadászkastélyt építettek a falu közelében és halastavakat alakítottak ki a völgyben. A település az 1526. augusztus 29-én bekövetkezett mohácsi csatavesztés után vált a történelem jelentős és tragikus emlékü helyszínévé. Buda várának szeptember 12-i elfoglalása után Szulejmán szultán rabló csapatai végigpusztították a Dunántúl északi részét egészen Győrig. Itt, a természet által is jól védett Marót falu térségében sok menekült, köztük a mohácsi csatából visszatért katonák és Tolna, Fejér, Esztergom és Komárom megyék menekülő civil lakosai sáncolták el magukat. A szekérvárral megerősített település három napon át védekezett hősiessé a törökökkel szemben, akiknek egyik vezére is elesett az itteni csatározásban. A törökök végül a Budáról hozott ágyúkkal törték meg a magyarok ellenállását 1526. szeptember 15-én. A végső kig kitartó védekezők közötti kegyetlen vérengzésben egyes források szerint 20 ezren, a korabeli leírások szerint 25 ezren haltak meg és sokan kerültek török rabságba is. E kegyetlen csata emlékét őrzi a terület mai neve, az Emberölő-völgy is. Az elkeseredett harcok egyik név szerint is ismert hőse a Dobozi Mihály nevű Fejér megyei kismemes volt, akinek emlékét országszerte utcák, közterületek és intézmények is őrzik. A legenda szerint Dobozi feleségét, Farmos Ilonát a lovára kapva menekült az üldöző törökök elől. Amikor a ló a teher alatt roskadozni kezdett, az asszony könyörgött neki, hogy ölje meg őt, nehogy a török kezére kerüljön és meneküljön. Amikor az üldözők már majdnem utolérték őket, a nő hirtelen leugrott a lóról, akkor férje teljesítette kérését, nem akarta elhagyni őt, inkább keresztüldöfte kardjával, ő pedig az utolsó erejéig küzdött a túlerő ellen és hősként esett el.

Az emlékmű

A történelmi emlékhely középpontja Kovács György fertőhomoki szobrászművész alkotása, a messziről gótikus templom romjának tűnő, valójában szimbólumokkal teli, süttői mészkőből készült alkotás. A kör alaprajzú emlékmű középpontjában álló, rózsablatoknak tűnő napkerék ősi keleti motívuma itt a szekértáborra utal. A kör közepén boltozattartó pillér emelkedik, melynek testén

megelevenedik a csata története rajta a lelki vigaszt nyújtó szerzetessel, a feleségét mentő Dobozi Mihállyal, az Árpád-házi királyaink sávós címerét tartó harcossal, a temetési jelenettel és egy gyermekét mentő asszonnyal. A pillér feljebb kibomlik és virágzó életfává alakul. A kör területén álló pillérek az áldozatok előtt fejet hajtó utódok, egyúttal az életfa kisarjadó ágai. A két hátulsó pilléren pergamenek jelennek meg Kisfaludy Károly Mohács című verséből vett idézettel. Ezekről indul a múltat a jelennel összekötő két boltív ugyancsak az életfa ágaira emlékeztetve. A jobb oldali pilléren megjelenik a menekülőkkel tartó pálos szerzetesek jelképe, az íves egyenlő szárú kereszt, a bal oldali pilléren pedig az emlékhelyet kialakító erdészek tölgyfalevél jelképe látható.

A Serédi-kastély

A pusztamaróti emlékhelytől két kilométerre áll Serédi Jusztinián bíboros, hercegprímás, esztergomi érsek kastélya, ami Fábián Gábor építész tervei alapján 1935-ben épült érseki pihenőhely és nyaraló céljára. Érdekesség, hogy építéskor a Gerecse aljában lévő bányában Fábián megtalálta azokat a hasábköveket, amelyeket az esztergomi Bazilika építéskor faragtak ki, de már nem volt szükség rájuk, így ezeket az alapokhoz használták fel. A főhomlokzat oromzatán a hercegprímási címer látható. 1945 után a Fővárosi Tanács tulajdonába került az épület, és gyermeküdülő üzemelt benne, majd a rendszerváltás után visszakapta az egyház, jelenleg az esztergomi ferences gimnázium kezelésében áll, erdei iskola és diáküdülő működik benne.

Adresa zdroja (modified on 12.08.2010 - 12:11):<http://kontakt.sturovo.com/drupal/content/kirandulas-pusztamarotra>

Odkazy

[1] <http://kontakt.sturovo.com/drupal/content/kirandulas-pusztamarotra> [2] <http://hidlap.net>